

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/16/2015
Identifikačné číslo spisu:	7014201287
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014201287.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa A. W., bytom R., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ú s t r e d i e, ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 3Sd/73/2014-20 zo dňa 12. novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 3 Sd/73/2014-20 zo dňa 12. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. XY zo dňa 18. júla 2014, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zamietla žiadosť navrhovateľa zo dňa 19. júna 2014 o invalidný dôchodok z dôvodu, že pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne, jej postup, ako aj postup posudkových lekárov bol v súlade so zákonom o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u rozhodujúceho zdravotného postihnutia bola stanovená v súlade s prílohou č. 4 k zákonu o sociálnom poistení, a preto súd preskúmané rozhodnutie podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie v zákonnej lehote a pretože toto neobsahovalo potrebné náležitosti, odvolací súd ho vyzval na jeho doplnenie. Podaním doručeným súdu 11.03.2015 navrhovateľ len poukázal na novú lekársku správu z neurologickej ambulancie zo 16.12.2014.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu toto označila za neopodstatnené. Poukázala na to, že navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia a ktoré by spochybnili alebo vyvrátili prijatý záver. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal zhoršenie zdravotného stavu v rozsahu, ktorý by odôvodňoval určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Závery napadnutého rozhodnutia považovala za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O.s.p. v spojení s § 250s O.s.p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13. septembra 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto v medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil jej zákonnosť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správneho a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles

schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Kľúčovou otázkou pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok je otázka vplyvu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Nárok na invalidný dôchodok je v zmysle zákona o sociálnom poistení podmienený invaliditou poistenca, ktorá spočíva v tom, že poistenec má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

V konaní nebol sporný skutkový stav, tak ako ho zistil súd prvého stupňa a vyplýva z pripojeného administratívneho spisu odporkyne, t.j., že odporkyňa rozhodnutím č. XY zo dňa 18. júla 2014 zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona, pretože podľa odborného posudku o invalidite vypracovaného posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočka Michalovce, zo dňa 19. júna 2014 navrhovateľ nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (v posudku bola ustálená miera jeho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 20%). Posudkový lekár po vlastnom vyšetrení a zhodnotení odborných nálezov z neurologického, FRO, neurochirurgického, alergologického a očného vyšetrenia, ako aj z prepúšťacích správ z očnej kliniky dospel k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa sú degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 3, písm. b) na dolnej hranici 20% vzhľadom na ostatné neurologické vyšetrenia, ako aj po neurologickej liečbe, v ktorej je konštatované bolesti v LS bez propagácie do DK, Lassegue negatívny. Na tomto závere posudkový lekár zotrval aj po zhodnotení novo doložených odborných lekárskeho nálezov dňa 30. septembra 2014.

Na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovou lekárkou Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko Košice, ktorá po vlastnom vyšetrení navrhovateľa a zhodnotení odborných lekárskeho nálezov a to aj novo doložených z kontrolného, alergologického vyšetrenia, kontrolného opakovaného očného vyšetrenia a ortopedického vyšetrenia, dospela vo svojom posudku z 23. októbra 2014 k zhodnému záveru ako posudkový lekár v správnom konaní, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa sú choroby podporného a pohybového aparátu s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 3, písm. b) v rozsahu 20%. Chronické bolesti driekovej chrbtice sú bez známkov koreňového dráždenia, z ktorého dôvodu miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na dolnej hranici s tým, že iné zdravotné postihnutia sú liečbou dobre kompenzované, nevplyvajú na pracovnú schopnosť navrhovateľa, a preto ani neodôvodňujú percentuálne navýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V posudku boli vymenované všetky podklady relevantné z hľadiska posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa s tým, že navrhovateľ vlastnoručným podpisom potvrdil, že predložil všetky odborné lekárske nálezy a iné k dispozícii nemá.

Na pojednávaní pred krajským súdom, ktoré sa konalo dňa 12. novembra 2014, neboli navrhovateľom predložené žiadne dôkazy, resp. lekárske nálezy, ktoré by preukázali významné zhoršenie jeho zdravotného stavu. Krajský súd preto napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XY zo dňa 18. júla 2014 potvrdil a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z postupu krajského súdu je zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskeho nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel.

Posúdenie zdravotného stavu žiadateľa o invalidný dôchodok je podľa platných právnych predpisov

zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zrejmé, že títo komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy aj ním predložené lekárske správy. Posudkoví lekári sociálneho poistenia dospeli vo všetkých lekárskejších posudkoch k rovnakým záverom, pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V konaní sa nepreukázali skutočnosti vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti, resp. predpojatosti v konkrétnej veci, preto nebol dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľom v súdnom odvolacom konaní predložená lekárska správa z neurologického vyšetrenia zo 16.12.2014 nepredstavuje podľa názoru odvolacieho súdu nové skutočnosti, ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O.s.p.), alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov predloženými navrhovateľom, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú, a ani navrhovateľom uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti, resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Prípadné pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, podloženému relevantnými aktuálnymi lekáorskými nálezmi, navrhovateľ môže opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.